

ตอนที่ 1 การอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) กล่าวโดยสรุปแล้วแถบภูเขาเจริญเต็บโตตักว่าในช่วงแรกที่โครงการมาสนับสนุนเมื่อปี 2530/2531 แม้ว่าจะยังปรากฏว่ามีบางพื้นที่แถบภูเขาไม่หนาแน่นเท่าที่ควร
- 2) ระยะห่างระหว่างแถบภูเขาอาจปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามสภาพความลาดชันของพื้นที่เพื่อไม่เป็นการสูญเสียเพาะปลูกมากเกินไป
- 3) แปลงพืชที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ควรให้แถบภูเขาอยู่ในแนวระดับเดียวกันและเชื่อมต่อกันไปเพื่อป้องกันมิให้เกิดทางน้ำไหล
- 4) จุดป้องกันไฟรอบแปลงอนุรักษ์ควรมีการตรวจดูแม้จะช่วยป้องกันปัญหาเรื่องไฟลาม หากแต่ก่อให้เกิดผลกระทบด้วยการพัฒนาที่ดิน บริเวณริมแปลงอนุรักษ์ได้
- 5) การจัดวางซากพืชเกษตรกรรมมีความเข้าใจมากขึ้นสูงถึงกว่า ร้อยละ 90 โดยการกระจายให้ทั่วทั้งแปลง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีกับแปลง วิธีการดังกล่าวควรสนับสนุนให้เกษตรกรทำอย่างต่อเนื่องแม้สิ้นสุดโครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมันก็ตาม
- 6) ควรเพิ่มเติมงานตรวจสอบทางน้ำไหลโดยธรรมชาติ เพื่อหาทางป้องกันการพัฒนาที่ดิน
- 7) พืชหลักที่เกษตรกรปลูก คือ ข้าว, ข้าวโพด และตามด้วยถั่วแดง แต่ไม่ปรากฏว่าปลูกถั่วดำทั้งๆที่ พืชที่ปลูกในแถบที่เคยปลูกถั่วดำจะทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้น
- 8) การทรมานเวียนพืชกลับ ควรมีการเน้นให้มากกว่านี้ด้วยว่า โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำกลางที่ปรากฏว่าเกษตรกร 1 ใน 3 มิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำ

ตอนที่ 2 ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่

- 9) การจ่ายปุ๋ยให้เกษตรกรควรให้มีการกระจายให้ทั่วถึง
- 10) เกษตรกรได้แจ้งว่าปุ๋ยที่ได้รับว่ามาถึงล่าช้า ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับเกษตรกรเหมือนในปีก่อนเช่นกัน การส่งปุ๋ยให้ทันตามเวลาไม่เพียงถึงมือเจ้าหน้าที่ส่ง เสริมเท่านั้นหากแต่ควรถึงมือเกษตรกรตามเวลาที่กำหนดด้วย
- 11) ควรมีการฝึกอบรมวิธีการใช้ปุ๋ย และอธิบายความแตกต่างระหว่างปุ๋ยทั้งสองสูตรคือ 16-20-0 และ 21-0-0 พร้อมจำนวนวิธีการใส่ปุ๋ย

12) ครูและเจ้าหน้าที่ของทางราชการในท้องถิ่นจำนวนมากมิได้มีส่วนในการสนับสนุนและบทบาทในการปลูกพืชแบบอนุรักษ์ดินและน้ำ อาจกลายเป็นจุดบอดได้ เมื่อโครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมันสิ้นสุดลง

ตอนที่ 3 ข้าวโพด

13) ควรมีการปรับปรุงคุณภาพของพันธุ์ข้าวโพดและข้าว ให้เป็นที่ต้องการของบุคคลภายนอกพื้นที่โครงการมากขึ้น

14) เกษตรกรจำนวนมากไม่ทราบว่าจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 ควรมีการตรวจสอบถึงสาเหตุ

15) มีจำนวนเกษตรกรไม่มากนักที่กำจัดวัชพืช ตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับแรงงานและควรตรวจสอบดูเพื่อแจ้งให้เกษตรกรทราบ

16) ระยะห่างระหว่างต้นข้าวโพดลดจำนวนลง แต่ก็ยังมากกว่าที่ทางโครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมันกำหนด ควรหาสาเหตุที่แท้จริงว่าเพราะเหตุใดจึงนิยมปลูกชิดกัน

17) กล่าวโดยรวมอัตราการงอกของต้นข้าวโพดร้อยละ 81

18) ผลผลิตข้าวโพดใน ตำบลวาวี ปี 2531/2532 เฉลี่ย 460.2 กกต่อไร่ ซึ่งเพิ่มจากเดิม 433.9 กกต่อไร่ ส่วนผลผลิตข้าวโพดของพื้นที่น้ำลาง ลดลงจาก 416.3 กกต่อไร่ ปี 2530/2531 เป็น 352.3 กกต่อไร่ แต่ผลผลิตในแปลงตั้งเดิมมิได้มีการสำรวจ แต่ค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา 2529/2530

19) เกษตรกรที่ใช้วิธีการปลูกแบบอนุรักษ์ดินและน้ำติดต่อกันถึงปี ได้ผลผลิตทั้งลงพื้นที่น้อยกว่า การใช้วิธีการปลูกแบบอนุรักษ์ในปีแรก

20) ความพยายามกำหนดปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อผลผลิตไม่ประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 4 ข้าว

21) จำนวนเฉลี่ยระหว่างแถวและระหว่างกอข้าว ยังคงเก็บจากที่ไทย-เยอรมันกำหนดแต่ เมื่อเทียบกับปีที่แล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลง

22) อัตราการงอกของต้นข้าวประมาณร้อยละ 92

23) ทั้งลงพื้นที่ได้รับรายงานจากเกษตรกรว่ามีโรคที่กัดกินรากของต้นข้าวทำให้ต้นตาย

24) ผลผลิตข้าวของทั้งลงพื้นที่ ลดลงจากปี 2530/2531 ซึ่งพื้นที่ว่าลดลงจาก

319.4 กกต่อไร่ เป็น 275.4 กกต่อไร่ และพื้นที่น้ำลาลดลงจาก 274.9 กกต่อไร่ เป็น 258.4 กกต่อไร่ และผลผลิตข้างแปลงดั้งเดิมโดยเฉลี่ย 265.8 กกต่อไร่ ซึ่งควรจะหาสาเหตุปัจจัยที่มีผลทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

25) เกษตรกรที่ปลูกข้าวในแปลงอนุรักษ์เป็นปีที่สอง จะได้ผลผลิตสูงกว่า การปลูกในปีแรก ตัวที่ชี้ประการหนึ่ง คือ ข้าวที่ปลูกในบริเวณที่เคยปลูกพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วที่เคยปลูกถั่วดำ หรือ ถั่วแดง มาก่อนให้ผลผลิตที่สูงกว่าเกือบทุกแปลง ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งเกษตรกรกล่าวว่า ถ้าไม่ได้จากทางโครงการก็ไม่ใช่

ตอนที่ 5 ถั่ว

26) ระยะห่างระหว่างต้นถั่วเพิ่มขึ้นจากปี 2530/2531 โดยเพิ่มจากที่ทางโครงการแนะนำเกือบร้อยละ 50 ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการปลูก ควรศึกษาปัญหา

27) อัตราการงอกของถั่วแดง มากกว่าร้อยละ 90

28) แม้ว่าเกษตรกรจะมีการนำไรโซเบียม มาใช้กับถั่วแดงอย่างแพร่หลาย แต่เกษตรกรก็ยังไม่ทราบถึงความสำคัญของปมรากถั่ว ควรมีการให้ความรู้เพิ่มเติมกับเกษตรกร

29) ผลผลิตทั้งลองพื้นที่ลดลงจากปี 2530/2531 ตำบลวาปีลดลงจาก 124 กกต่อไร่ เป็น 93.1 กกต่อไร่ และน้ำลาลดลงจาก 125.8 กกต่อไร่ เป็น 104.6 กกต่อไร่ ควรศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้ผลผลิตลดลง